

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ ÇERKEZKÖY BELEDİYESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM BULGULARI	11
8.	EKLER.....	21

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	3
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Doğrudan Temin Usulü İle Satın Alınan Aynı Nitelikteki Bazı Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşleri.....	16

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kıdem Tazminatı Karşılık Tutarlarının Eksik Ayrılması
2. Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

1. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d Maddesi Kapsamında Yapılan Alımlarda Mevzuata Uyulmaması
2. Ambalaj Atıklarının Toplanmasına İlişkin İmtiyaz Hakkının İhalesiz ve Bedelsiz Olarak Devredilmesi
3. Yapım İşi İhalelerinde All Risk (Bütün Riskler) Sigortalarının Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne Uygun Olmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Çerkezköy Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Çerkezköy Belediyesinin karar organı olan Çerkezköy Belediye Meclisi, Belediye Başkanı dahil olmak üzere otuziki üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Çerkezköy Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı iki birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan üç başkan yardımcısı ve meclis üyeleri arasından görevlendirilen

iki başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 22 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılıklarına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	348	92
Sözleşmeli Personel		56
Kadrolu İşçi	173	51
Geçici İşçi	-	
Toplam	521	199
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	452

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam üç şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Çerkezköy Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Çerkezköy Belediyesinin 2022 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek ve Olağan Üstü Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri	33.555.000,00	9.331.500,00	8.313.300,00	51.199.800,00	51.166.145,97	-	33.654,03

2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.046.000,00	44.000,00	-1.828.000,00	2.262.000,00	2.251.462,72	-	10.537,28
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	166.979.000,00	191.717.500,00	34.995.000,00	393.691.500,00	393.629.694,99	-	61.805,01
4	Faiz Giderleri	2.000.000,00	-	-1.050.000,00	950.000,00	949.583,52	-	416,48
5	Cari Transferler	2.632.000,00	6.406.000,00	-196.300,00	8.841.700,00	8.838.742,70	-	2.957,30
6	Sermaye Giderleri	24.389.000,00	6.000,00	-22.930.000,00	1.465.000,00	1.463.646,69	-	1.353,31
7	Sermaye Transferleri	90.000,00	10.000,00	-100.000,00	-	-	-	-
8	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-
9	Yedek Ödenek	16.914.000,00	290.000,00	-17.204.000,00	-	-	-	-
Toplam		250.605.000,00	207.805.000,00	-	458.410.000,00	458.299.276,59	-	110.723,41

Çerkezköy Belediyesinin 2022 mali yılı bütçesi ile 458.410.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 458.299.276,59 TL bütçe gideri yapılmış, 110.723,41 TL ödenek ertesi yıla devretmiştir.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	190.975.000,00	192.532.530,33	3.048.949,63	189.483.580,70	99,22
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.715.000,00	2.555.246,64	78.939,35	2.476.307,29	66,65
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	20.175.000,00	29.626.762,67	-	29.626.762,67	146,84
05- Diğer Gelirler	207.865.000,00	228.408.002,93	141.820,85	228.266.182,08	109,81
06- Sermaye Gelirleri	35.580.000,00	-	-	-	-
08-Alacaklardan Tahsilat	100.000,00	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	-	-	-	-	-
Toplam	458.410.000,00	453.122.542,57	3.269.709,83	449.852.832,74	98,13

Buna göre 2022 yılında net bütçe geliri %98,13 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer gelirler (%109,81) ile alınan bağış ve yardımlar (%146,84) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	51.199.800,00	51.166.145,97	99,93
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.262.000,00	2.251.462,72	99,53
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	393.691.500,00	393.629.694,99	99,98
04- Faiz Gideri	950.000,00	949.583,52	99,96
05- Cari Transferler	8.841.700,00	8.838.742,70	99,97
06- Sermaye Giderleri	1.465.000,00	1.463.646,69	99,91
07- Sermaye Transferleri	-	-	-
08- Borç Verme	-	-	-
09- Yedek Ödenekler	-	-	-
Toplam	458.410.000,00	458.299.276,59	99,98

Belediyenin 2022 yılı başlangıç bütçesi 250.605.000,00 TL olup, yıl içerisinde 207.805.000,00 TL ek bütçe oluşturulması ile birlikte toplam bütçe tutarı 458.410.000, 00 TL olarak gerçekleşmiştir. Buna göre 2022 yılında bütçe giderleri %99,98 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2021 yılının 2020 yılına, 2022 yılının 2021 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	72.893.364,09	100.920.654,27	192.532.530,33	38,44	90,77
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.413.694,27	1.876.675,31	2.555.246,64	32,74	36,15
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	-	950.060,52	29.626.762,67	0	3018,4
Diğer Gelirler	72.176.553,29	112.113.996,93	228.408.002,93	55,33	103,72

Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
Toplam	146.483.611,65	215.861.387,03	453.122.542,57	47,36	109,91
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.451.830,53	1.192.579,85	3.269.709,83	-17,85	174,17
Net Toplam	145.031.781,12	214.668.807,18	449.852.832,74	48,01	109,55

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında gelirler bir önceki yıla göre 237.261.155,54 TL (%109,55) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 91.611.876,06 TL (%90,77), diğer gelirlerde 116.294.006,00 TL (%103,73), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 678.571,33 TL (%36,15 ve alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 28.676.702,15 TL (%3018,40) tutarlarında artış olmuştur. Artışın büyük oranda merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar ile vergi gelirlerindeki artıştan kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	27.842.932,23	29.740.505,38	51.166.145,97	6,81	72,04
SGK Devlet Prim Giderleri	1.249.085,74	1.366.624,73	2.251.462,72	9,41	64,74
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	76.929.264,39	167.101.408,98	393.629.694,99	117,21	135,56
Faiz Giderleri	-	1.483.610,86	949.583,52	-	-35,99
Cari Transferler	1.804.995,87	8.634.341,22	8.838.742,70	378,35	2,36
Sermaye Giderleri	107.338,28	841.109,60	1.463.646,69	683,6	74,01
Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-
Toplam	107.933.616,51	209.167.600,77	458.299.276,59	93,79	119,1

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2022 yılında 2021 yılına göre 249.131.675,82 TL (%119,11) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2022 yılında personel giderlerinin 21.425.640,59 TL (%72,04), mal ve hizmet alım giderlerinin 226.528.286,01 TL (%135,56), cari transferlerin 204.401,48 TL (%2,36) ve sermaye giderlerinin ise 622.537,09 TL (%74,01) arttığı görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı Faaliyet Gideri 419.997.493,80 TL, Faaliyet Geliri 13.422.805.254,61 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 13.002.807.760,81 TL olarak gerçekleşmiştir.

Çerkezköy Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Çerkezköy Belediyesi Personel AŞ	500.000,00	500.000,00	100
2	Çerkezköy Halk Ekmek Gıda Sanayi Tic. AŞ	8.000.000,00	8.000.000,00	100
3	Çerkezköy Tarımsal Kimyasal Ü. AŞ	50.000,00	50.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Çerkezköy Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

- 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
- 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

- Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

- İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir.

- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

- Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

-Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

-İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

-İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir.

-Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

- İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

- İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

- İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur.

- İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

- Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur.

- Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

- İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.
- İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

- İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

- Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.
- İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Çerkezköy Belediyesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılık Tutarlarının Eksik Ayrılması

İdare kadrosunda yer alan işçiler ve belediyenin 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde kurmuş olduğu ve hizmet alım yoluyla üst işveren olarak istihdam ettiği şirket bünyesinde çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmamaktadır.

İşverenlerin 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırdıkları işçilerin iş sözleşmesinin

kıdem tazminatı almayı hak edecek şekilde sonuçlanması halinde işçilere kıdem tazminatı ödeme yükümlüğü bulunmaktadır. İş Kanunu'nun 2'nci maddesinin altıncı fıkrasında asıl işveren alt işveren ilişkisi "*Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir*" şeklinde tanımlanmıştır. Aynı fıkranın son cümlesinde; "*Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur*" düzenlemesine yer verilmiştir. Bu düzenleme çerçevesinde belediyenin üst işveren olarak alt işveren aracılığıyla çalıştırdığı işçilerin de İş Kanunu'ndan doğan kıdem tazminatı alacaklarından dolayı sorumluluğu bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı" başlıklı 281'nci maddesinde; "*Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır*" düzenlemesine, "472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı" başlıklı 330'ncü maddesinde ise; "*Bu hesap, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır*" düzenlemesine yer verilmiştir. Bu düzenleme çerçevesinde belediye tarafından işveren ve üst işveren olarak çalıştırdığı işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayırması gerekmektedir.

2022 yılsonu itibarıyla kıdemlerine göre belediyenin işçi kadrolarında bulunan personel için 15.985.840,00 TL, üst işveren olarak çalıştırdığı işçiler için ise; 26.511.970,87 TL tutarında olmak üzere toplam 42.497.810,90 TL kıdem tazminatı karşılığı ayrılarak 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabında izlemesi gerekmektedir. 2022 yılsonu bilançosunda 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabında 4.920.718,60 TL kayıt bulunmaktadır. Dolayısıyla bu hesapta bulunan kıdem tazminatı karşılığı kaydı tutarı olması gereken tutardan 37.577.092,30 TL eksiktir.

İdare tarafından bahse konu kıdem tazminatı karşılıklarını faaliyet dönemleri itibarıyla ilgili muhasebe hesaplarında tam olarak izlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapıldığı anlaşılmıştır. Ancak uygulama 2023 yılı içinde yapıldığından 2022 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yapılmaması

Diğer kamu idarelerinden tahsisli olarak kullanılan taşınmazlar ile diğer kamu idarelerine tahsisli olarak kullanılan taşınmazların, muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar için Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesapları, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak yer almaktadır. Tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeni bulunmakta ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların buna uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Belediyenin tahsisli olarak kullandığı taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmadığından Belediyenin bilançosunda hiç görünmemekte; Belediyenin başka kurumlara tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar ise tahsis kaydı yapılmadığından, Belediye tarafından kullanılmadığı halde Belediyenin bilançosunda yer almaktadır.

Sonuç olarak taşınmaz tahsislerine ilişkin gerekli kayıtların yapılmaması dolayısıyla 2022 yılı mali tablolar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapıldığı anlaşılmıştır. Ancak uygulama 2023 yılı içinde yapıldığından 2022 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d Maddesi Kapsamında Yapılan Alımlarda Mevzuata Uyulmaması

a) Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi kapsamında gerçekleştirilen alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişilerin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında; *"4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir."* düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen düzenleme çerçevesinde 4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki ihtiyaç teminlerinde, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin yasaklılık sorgulamasının yapılarak teyit belgesinin işlem dosyasına arşivlenmesi gerekmektedir. Harcama birimlerinin büyük bir bölümü tarafından 4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılan alımlarda alım yapılacak gerçek veya tüzel kişilerin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit edilmemiştir.

Sonuç olarak, Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi kapsamında gerçekleştirilen alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişilerin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadıklarının teyit edilmesi gerekmektedir.

b) Alımların 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

İdare tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri ile ihale edilmesi gereken ve aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek bazı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 32'nci maddesinde ise; harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 67.613,00 TL'yi, diğer idarelerin 22.524,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise "*... 4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde*

uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının, 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Aşağıdaki tabloda belediyenin doğrudan temin yöntemi ile satın aldığı aynı nitelikteki bazı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin parasal tutarları örnek olarak gösterilmektedir.

Tablo 8: Doğrudan Temin Usulü İle Satın Alınan Aynı Nitelikteki Bazı Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşleri

Sıra No	Tarih	Yevmiye Numarası	İşin Nevi	Tutar (TL)
1	03.03.2022	2144	Asfalt Alımı	129.776,40
	10.05.2022	4228	Asfalt Alımı	246.994,65
	18.05.2022	4601	Asfalt Alımı	251.672,76
	18.05.2022	4602	Asfalt Alımı	241.327,70
	14.06.2022	5457	Asfalt Alımı	251.656,83
	06.07.2022	6224	Asfalt Alımı	253.717,11
	24.08.2022	7479	Asfalt Alımı	252.157,15
2	17.02.2022	1694	Yol yapım, bakım ve onarımı	48.129,60
	11.03.2022	2408	Yol yapım, bakım ve onarımı	127.827,04
	13.05.2022	4389	Yol yapım, bakım ve onarımı	126.181,53
	17.06.2022	5601	Yol yapım, bakım ve onarımı	178.180,00
3	17.02.2022	1681	İş makinesi kiralama	126.260,00
	15.04.2022	3577	İş makinesi kiralama	137.765,00

	22.04.2022	3844	İş makinesi kiralama	256.768,00
--	------------	------	----------------------	------------

Belediyenin aynı nitelikteki bazı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kısımlara bölerek yakın tarihlerde doğrudan temin usulü kullanılmak suretiyle aynı kişi veya firmalardan satın alması, dolayısıyla yukarıda bahsedildiği üzere temel ihale usullerinin uygulanmaması, rekabet ortamının sağlıklı şekilde oluşmasına ve bu temel ihale usullerinin uygulanmasından sağlanacak faydadan mahrum kalınmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, yapılan alımların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "Temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Ambalaj Atıklarının Toplanmasına İlişkin İmtiyaz Hakkının İhalesiz ve Bedelsiz Olarak Devredilmesi

Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesine ilişkin belediyenin sahip olduğu imtiyaz hakkının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel alınmaksızın protokolle özel bir firmaya verildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasındadır.

Belediyeler, Kanunla verilen bu görevi kendileri gerçekleştirebileceği gibi sözleşme imzaladıkları çevre lisanslı veya geçici faaliyet belgeli toplama ve ayırma tesisleri aracılığıyla da yerine getirebilmektedir. Bu durumda sözleşme imzalanan tesisler katı atıkların toplanmasını ve ayrıştırılmasını sağlarken geri kazanım yolu ile gelir elde etmiş olmaktadır.

2886 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre, genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmiştir. Bu kapsamda, aynı zamanda gelir getirici bir faaliyet olan ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesi işinin 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapılması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, Çerkezköy Belediyesi ile özel bir firma arasında ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesine ilişkin olarak 04.11.2020 tarihinde bir protokol imzalandığı ve söz konusu protokolda belediyeye gelir sağlayacak herhangi bir hükme yer verilmediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, gelir getirici bir faaliyet olan ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirilmesine ilişkin belediyenin sahip olduğu imtiyaz hakkının 2886 sayılı Kanuna göre ihale yapılmak suretiyle devredilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Yapım İşi İhalelerinde All Risk (Bütün Riskler) Sigortalarının Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne Uygun Olmaması

İdare tarafından ihale edilen ve yürütülen bazı yapım işlerinde iş artışına gidilmesi veya süre uzatımı verilmesi durumlarında bütün riskler (all risk) sigorta poliçelerinin güncellenmediği tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması” başlıklı 9’uncu maddesinin ikinci fıkrasında; fiyat farkları dahil ödenen toplam hak ediş tahakkuk tutarının poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı maddenin 3’üncü fıkrasına göre ise; sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için (varsa fiyat farkları dahil) hakediş tutarları; her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedellerdir. Ayrıca ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur.

Yapılan incelemelerde farklı müdürlükler tarafından yapılan bazı ihalelerde ödenen toplam hakediş tutarlarının fiyat farkları dahil poliçedeki sigorta bedelini aşmasına rağmen zeyilname ile sigorta bedellerinin artırılmadığı ve süre uzatımı verilen işlerde de all risk sigorta poliçe süresinin geçici kabul tarihine kadar uzatılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, süre uzatımı verilmesi veya iş artışına gidilmesi durumlarında all risk sigorta süresinin bitim tarihinin geçici kabul tarihine göre düzenlenmesi ve fiyat farkları dahil

ödenen toplam hakediş tutarının poliçedeki sigorta bedelini aşması halinde ise zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Sürekli İşçiler İçin Kıdem Tazminatının Eksik Ayrılması	2020	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde "Kıdem Tazminatı Karşılık Tutarlarının Eksik Ayrılması" başlığı altında 1 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Sisteminde İzlenmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde "Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yapılmaması"

			başlığı altında 2 numaralı bulgu olarak düzenlenmiştir.
--	--	--	--